

ע"פ 34370/02/17 - יוסף גאעוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 34370-02-17 יוסף גאעוני נ' מדינת ישראל
לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל

המערער

יוסף גאעוני
על-ידי ב"כ עו"ד וסים דכוור

נגד

המשיבה

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

השופט א' אברבנאל:

1. לפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כב' השופט יצחק שמעוני), מיום 22.1.2017, בת"פ 19797-12-15. בהכרעת-דין מיום 5.6.2016 הורשע המערער על פי הודאתו, שלא במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של החזקת אגרופן - לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. דינו של המערער נגזר למאסר למשך 30 יום לריצוי בעבודות שירות, לשלשה חודשי מאסר על-תנאי ולהתחייבות להימנע מביצוע העבירה שבה הורשע.

2. לאחר מתן הכרעת הדין, הודיע בא כוחו של המערער באותה עת עו"ד חוסיין איוב, כי לעמדתו יש להטיל על המערער מאסר על תנאי, והוסיף "יחד עם זאת, אני מסכים לשלוח את הנאשם לממונה על עבודות שירות לקבלת חוות דעת. לאחר קבלת חוות דעת אטען את טענותי למאסר על תנאי או למאסר שירוצה בעבודות שירות לתקופה מינימלית". באותו מעמד הודיעה המשיבה, כי עמדתה היא שיש להטיל על המערער עונש של מאסר לריצוי בפועל או בעבודות שירות. בעקבות זאת הורה בית המשפט קמא על הכנת חוות דעת מאת הממונה על עבודות שירות בשב"ס בעניינו של המערער. לדיון הבא התייצב ב"כ המערער בערעור, עו"ד דכוור, שטען כי אף שהמערער אינו חוזר מהודאתו, הוא מסתייג מהעמדה שהציג בא כוחו לעונש וביקש להורות על עריכת תסקיר קצין מבחן בעניינו, אשר יבחן בין היתר הטלת שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה. בית המשפט קמא דחה את הבקשה ולאחר שב"כ הצדדים טענו לעונש ניתן גזר הדין כאמור לעיל.

3. על פי כתב-האישום שבו הורשע המערער, ביום 4.5.2014 בסמוך לשעה 21:50, בשכונת דאחיית אל-בריד שבבית-חנינא בירושלים, החזיק המערער אגרופן בתא שבמכוניתו, כשאין בידו להוכיח כי החזיקו למטרה כשרה.
4. המערער הנו יליד 1989. עברו נקי. מאז העבירה לא נפתחו תיקים פליליים נוספים בעניינו. הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ועובד בעסק משפחתי.
5. בגזר-דינו קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם לעבירה נע בין מאסר קצר ולו בעבודות שירות לבין מאסר למשך חודשים אחדים, וקבע את עונשו של המערער כאמור לעיל.
6. ב"כ המערער טען כי בית המשפט קמא לא נתן ביטוי מספיק לעברו הנקי של המערער, לגילו הצעיר, להיותו אדם נורמטיבי העובד בעבודה מסודרת, להודאתו שלא במסגרת הסדר טיעון ולחלוף הזמן מאז העבירה. לטענתו, עבירה של החזקת אגרופן מחייבת הטלת עונש קל מזה המוטל בגין עבירה של החזקת סכין. הוא הפנה לפסיקה שבה נמנעו בתי המשפט, בכל הערכאות, מהרשעת נאשמים בגין עבירות של החזקת סכין או אגרופן ועתר להזמנת תסקיר משירות המבחן בעניינו של המערער, לביטול הרשעתו ולהקלה משמעותית בעונש שהוטל עליו.
7. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. לטענתה עבירה של החזקת אגרופן חמורה מעבירה של החזקת סכין. לטענתה מתחם העונש ההולם במקרה שלפנינו נע בין שירות לתועלת הציבור לבין מאסר בפועל והפנתה לפסיקה המשקפת את עמדה זו.
8. כלל הוא, כי ערכאת ערעור לא גוזרת מחדש את העונש, אלא בוחנת את סבירות גזר-הדין של הערכאה הדיונית; וכי התערבותה בעונשים שנגזרו על-ידי הערכאה הדיונית שמורה למקרים חריגים בלבד שבהם נפלה טעות מהותית, או שהעונש שנגזר סוטה באופן קיצוני מרמת הענישה הראויה (ע"פ 2422/15 איתן סרור נ' מדינת ישראל (7.11.16)). כלל זה חל גם בשאלת ההתערבות השיפוטית בהחלטת הערכאה הדיונית, האם ניתן לסיים הליך פלילי בצו מבחן ו/או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה בדין.
9. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי דין הערעור להידחות בשאלת ההרשעה, ולהתקבל בעניין חומרת העונש.
- אשר לשאלת ההרשעה. בפתח הדברים נחזור על הכללים שהותוו בעניין זה בפסיקת בית-המשפט העליון.

נפסק, כי ניתן להגיע בגזר-דין לתוצאה של אי-הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.85)). ההלכה הפסוקה מורה, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהתקיים שני גורמים מצטברים: "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..." (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)). בשורה ארוכה של פסקי-דין נקבע, כי הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה, הנה בגדר "חריג שבחריגים" והיא "תיעשה אך במקרים יוצאי דופן" (ראו למשל: ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל (3.3.13), והאסמכתאות המפורטות שם; ורע"פ 1949/15 תקדור נ' מדינת ישראל (2.4.15)). באשר לשאלה, האם עצם ההרשעה עלולה לפגוע "פגיעה חמורה" בשיקומו או בעתידו של הנאשם, נפסק כי על בית-המשפט להשתכנע, כי "הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המועטה שזו תניב" (ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' ביטון (23.7.09)). עוד נפסק, כי בבוא בית-המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם "יש להתייחס לנזק מוחשי-קונקרטי, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד" (ע"פ 8528/12 בעניין אלירן צפורה לעיל; וכן ראו ע"פ 2862/12 מילמן נ' מדינת ישראל (24.1.13)); כן הודגש, כי את הטענות בדבר פגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי השיקום, יש לבסס בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14)).

העבירה שביצע המערער, אינה מצדיקה הימנעות מהרשעה. חומרתה רבה בשל הפוטנציאל הטמון בה להסלמתו של עימות אלים רק בשל זמינותו של אגרופן. החזקת אגרופן מטבעה אינה תמימה וכוונתו של המחזיק, לעשות בו שימוש באירוע קונקרטי או לעת מצוא היא המחייבת גישה עונשית מחמירה. על-כן, לא חל הכלל הראשון שנקבע בהלכת כתב, לצורך הימנעות מהרשעה בדין. לכך יש להוסיף כי לא הוכח לפנינו כי הרשעה בדין תסב למערער פגיעה חריגה וחסרת מידתיות. טענה כאמור לא הועלתה כלל על ידו, לא בבית משפט קמא ולא במסגרת הערעור.

באשר לטענות שהפנה המערער כנגד חומרת העונש, הדין עם המערער. בתחום עבירות החזקת הסכין והאגרופן ניתן משקל רב לנסיבות ההחזקה. כך למשל נודעת חומרה רבה להחזקת סכין בנסיבות שבהן צפוי עימות אלים בין מחזיק הסכין לבין אחרים או להחזקתו בשעת לילה מאוחרת, בסביבת בתי ספר, או במקומות בילוי בהם צורכים המבלים אלוהול. נסיבות החזקת האגרופן במקרה שלפנינו אינן מהחמורות. זאת ועוד ככלל החזקת אגרופן חמורה פחות מהחזקתו של סכין. הפוטנציאל שבהחזקת סכין לקטילת חיי אדם מתממש לצערנו פעמים רבות. הניסיון מלמד כי זמינותו של סכין עלולה להפוך קטטה "רגילה" לאירוע קטלני בשל המצאות סכין בזירה. לא כך הדבר בהכרח בעניין אגרופן העלול אמנם להביא להסלמתו של אירוע אלים, אך בדרך כלל לא לגרום כתוצאה מהשימוש בו לתוצאה

קטלנית. אין באמור לעיל כדי להקל ראש בעבירה של החזקת אגרופן, שהשימוש בו עלול להסב חבלות גופניות חמורות.

בשל כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם למעשה שבו הורשע המערער נע בין שירות לתועלת הציבור לבין חודשים אחדים של מאסר לריצוי בפועל.

נוכח עברו הנקי של המערער, הודאתו שלא במסגרת הסדר טיעון, אורח החיים הנורמטיבי שהוא מנהל וחלוף פרק זמן משמעותי מאז העבירה - ארבע שנים בקירוב, דין הערעור על חומרת העונש להתקבל ויש להמיר את מרכיב המאסר לריצוי בעבודות שירות בשירות לתועלת הציבור.

10. סוף דבר, הערעור מתקבל בחלקו, באופן שרכיב המאסר בעבודות שירות מבוטל, ותחתיו מוטל על המערער לבצע שירות לתועלת הציבור בהיקף 180 שעות, במסגרת מנהל קהילתי בית חנינא בתפקיד אחזקה ניקיון וגינון בפיקוח שירות המבחן למבוגרים (כמפורט בתסקיר שירות המבחן). יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

המזכירות תמציא עותקים מפסק-הדין לב"כ הצדדים, לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ג בניסן התשע"ח, 29 במרץ 2018, בהיעדר הצדדים (על-פי הסכמתם).

אלי אברבנאל, שופט

**רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת**

יורם נועם, סגן נשיא